

המאת מערכות

אגרות קוראים

הכול העברי העלום בהתחלתו נקוק להבהרת מחשבות.
לכיוון הצלחות, להקשת פרטים.
"המאת מערכות" נלקחה מקום להעלות הרעיון
וחיפושיו של קהל הקוראים ואנשי-המאן. מעל המאן
יכל הקורא הער, החורף למאן הכול המאן, משימותיו,
להגיה על מושגים מתחכמים, לערער על הנחות מקובלות
ולחיות יוצא להצלחות מחשבות ואתקלות.

הכשרת מפקדים בקורס מפי"ם

מחכים לו מיד עם בואו לפקד על פלוגה. וכאן
המקום להעיר, כי אף-על-פי שלחלכה קיימת זהות
בין תפקידיו של המ"פ בימי שלום לאלו של ימי
מלחמה — הרי למעשה נקודות-הדגש וכיווני הד
מאמץ שונים בתכלית.

בתקופת שלום הופך הצבא לבית-ספר בשביל
השנתונים העובדים בו את תקופת אימוניהם. חלק
נכבד מתקציב הצבא מוצא על אימון שנתונים אלה,
וייתה זה עול אם נמסור את אנשי השנתונים לידי
מפקדים שלא עשינו די להכשרתם לתפקידם זה.
מה הם, אם כן, תפקידיו של מ"פ בעתות שלום?
אימונים — מפקד הפלוגה חייב להיות מסוגל
לתת אישית שעורים ליחידות-המשנה שלו, ולתת
תדריכים למ"כים ולמ"מים, הוא חייב להכיר את
הנהלים של הזמנת שטחי-אימונים והוראות-הבטח
חוק, ואת שיטות הפיקוח והדיווח.

אפסנאות — על מפקד הפלוגה להכיר את דרכי
העבודה האפסנאיים של הפלוגה והגדוד, כדי שיוכל
לנצל את הציוד הגדודי, כדי שיהיה ביכולתו לערוך
בקורת באפסנאות שלו וכדי שידע לטפל במקרים
של אבדן-ציוד.

סעד — היות ומפקד הפלוגה הוא גם קצין
הסעד של אנשיו, עליו להתמצא בנהלים של הגשת
בקשות וערעורים, כדי שיוכל להגן על זכויות חייליו
ומשפחותיהם.

חינוך — על מפקד הפלוגה להיות מסוגל (או
מוכן) להכין ערבי-הסברה ולנהלם.

כל צבא חדיש פועל בהתאם לתכנון, אשר נקבע
ע"י מטה-הראשי ומתבסס על ניתוני-מודיעין. מ-
תפקידי התכנון לקבוע את ההישגים אליהם חייבות
היחידות השונות לשאוף להגיע. תכנון טוב נבחן
בכושרו לקבוע מה עיקר ומה טפל — ואת סדר
העדיפויות בעיקר עצמו. לא יפלא, לכן, אם בבואי
לבחון פרט מסוים בתכנון קורס, מציג אני לעצמי
את השאלה: — האם הדרך שנקבעה לצורך השגת
המטרה — דהיינו, תכנית קורס — נקבעה בהתאם
לכלל הידוע: "תחלה — הדברים אשר המפקד
מוכרח לדעתם, אח"כ — את אשר הוא צריך לדעת,
ולבסוף — אשר רצוי כי ידע". האם השכילו ה-
מתכננים לנצל להשגת העיקר, את הזמן והאמצעים
שעמדו לרשותם?

בדברי אנסה לגעת בבעית הכנת מפקדים, ובמ-
יוחד מפקדי פלוגות, כפי שהיא משתקפת באספק-
לריה של קורס מ"פים.

קודם שנדון בבעיה זו עלינו להזכיר לעצמנו,
שמספר לא-מבוטל של קצינים המגיעים לקורס
זה, באו לשלב זה בדרגם הצבאית בלי שהתנסו
יקיבלו קודם-לכן הכשרה מתאימה בפיקוד או בהד-
רכה.

כדי לענות על השאלה, לקראת מה חייב קורס
זה להכין את חניכיו, עלינו קודם-כל להבהיר
לעצמנו מה הם תפקידיו של מפקד פלוגה היום;
כמלים אחרות: מה עליו לדעת, שעה שהוא מסיים
את הקורס ומתחיל ל"התלבש" על התפקידים ה-

שיפוט — על מפקד הפלוגה לדעת מה הן סמ-
כויותיו המשפטיות, ולדעת לנהל ועדת-חקירה.

המכנינים אנו את מפקד הפלוגה לכל אלה?

לדאבוני, עלי להשיב על כך בשלילה. הנושאים
הנלמדים היום בקורס הם נושאי-לחימה מתקדמים,
שלכשעצמם הם חשובים, אלא שאין הם דוחקים
כרגע, ואין ספק שמקום לא יכירם „בראש-התור“
של התעסקויות מפקד הפלוגה דהיום. הם, אם אפשר
לאמר כך, משרתים את מפקד הפלוגה עצמו, ולא
את פלוגתו...

על כן ברור לכולנו כי טוב ונכון הדבר שהחניך

כיצד מכשירים מפקדים לתפקידם במילואים?

חומר זה מוכן, הוא נדון בפגישה עם מפקדי-
המשנה „המג“דים. חומר מודפס, תכניות, מערכים
וחוברות, מוכן בעבור „המג“דים אשר נפגשים עם
מ“פים ומ“מים שלהם, ועורכים אתם דיון ותדריך
ראשון. כל הקצינים שיצטרכו להדריך, מקבלים את
הספרות לביתם, ומתכווננים בעזרתה.

קריאות' תלת-יומיות או חד-יומיות, הן השלב
הבא של הכנת מדריכים. שירותו של המפקד, ה-
נמשך 40 יום, מאפשר הכנה מוקדמת למפקדים
בתקופת שירותם השנתי, לפני בוא הטוראים.
אילו נקלע כותב הרשימה ליחידה הנוהגת כפי
שתיארתי כאן — וכאלו הן רוב יחידות צה"ל —
לא היה משתמש ודאי במלה „פרטיונית“ — ולא
היה בא לטעון שהוטל עליו תפקיד הר-כגיגית
כביכול.

יתר על כן, הייתי מציע לכותב המכתב, לקרוא
את המבוא לרשימה „הכנת מערך שיעור לתרגיל“
(באותה חוברת מערכות צ"ג) כדי להיווכח שמגמת
צה"ל אינה „העברת התינוק“ למפקד הזוטר, אלא
דוקא הטלת האחריות לביצוע על המפקדים הגבוהים
יותר. ואם במקרה בבסיס האימונים הנ"ל הדבר לא
נעשה כך, הרי חבל, אך אין זו המדיניות של צה"ל.

זעזעה הערות להשוואה שיעורך בעל-המכתב בין
קצין במילואים והקצין הסדיר.

אחרי שתיארתי את הדרך הנכונה להכנת מפק-
די-מילואים לאימונים, הרי טענתו לגבי ספרות ה-
הדרכה אינה במקומה, ומגוכח המשפט „הצבא אינו“
מספק לו כל חומר.

טענתו שקצין-המילואים אינו מכיר את אנשי

ברצוני להגיב על רשימת סגן יואכים זוננברג,
„השתלמות או רכישת נסיון פיקוד והדרכה לקצין
חי"ר במילואים“ (מערכות, צ"ג — „במת מערכות“).
למרות שאיני חושב עצמי ל„בעל קולמוס שנון“
— כפי שכותב סגן י. ז. — אנסה להפריך את
טענותיו אשר הן לדעתי חסרות יסוד.

הצבא הסדיר הנו הגרעין המחזיק סביבו את
רובו של צה"ל, שהוא המילואים, ולו רצתה המדינה
— ואילו היה זה ביכולתה — הרי כל הקצינים
חייבים היו להיות סדירים. אך דבר זה אינו ניתן.
במסיבות אלו, הבה נראה, מהו המצב לאמתו.
א. סיפורו של סגן י. ז. על קריאתו לשירות
מילואים, ועל זה שהטילו עליו תפקיד של מפקד
קורס טירונים באופן פתאומי — מפתיעה, וזו גם
אינה הדרך שאני — כותב רשימה זו — הייתי
מטיל תפקיד זה.

אין בצה"ל בייס למפקדי קורסי טירונים, אלא
המפקדים הממונים יודעים להטיל תפקיד זה ב-
יחידותיהם על קצין שהכשרתו הקודמת לתפקיד זה
מבטיחה את הסיכוי הטוב ביותר להצלחה. הטלת
תפקיד זה על קצין צוער, שאח קצינותו רכש לא
מזמן (לפי דברי הכותב) ולא היה לו נסיון הדרכתי
רב, היתה ללא ספק שגיאה.

כדאי היה, שכותב האגרת יפגש עם חברים
בדרגתו ביחידות אחרות ויוכח שברוב יחידות
המילואים שונה בהחלט נוהג הכנסת קצין-מילואים
לתפקיד אחראי בעת שירותו השנתי במילואים.
הדבר מתחיל מספר חדשים לפני השירות ה-
שנתי בהכנת תכניות ומערכי שיעור ע"י הדרג
הגבוה יותר, שהוא סדיר — מפקדת חטיבה, כש-

ועתה להצעתו של כותב המכתב:

איני מבין מה ענין הארגון של יחידות "טירוניות טהורות". האם ההצעה באה כדי שקצינים חסרי-נסיון ילמדו להתגלח על זקנן? אולי ההיפך הוא הנכון, והכנסת קצין צוער לתפקיד צריכה להעשות ע"י חברו הקצין הוותיק?

מפליאה אותי חוסר הידיעה של הכותב לגבי חי"ר קשיש. מדבריו ניתן להסיק שחי"ר קשיש מורכב רובו מטירונים. הוא פשוט אינו יודע, כנראה, כי חייל ותיק, בעל-נסיון, "בוגר" מלחמת השחרור, בעת שנוי סוג בריאותו ל-כ/ל, למשל, או בהגיעו לגיל מסויים, עובר לחי"ר קשיש?

ומה פירושו: "הקצין הווטר יגדל עם יחידתו ויכין במשך האימון השנתי שלו, שלב-שלב, את המ"כים שלו בעצמו"? האם הוא מתכוון לערוך קורס מ"כים במשך 10 ימי הכנת מפקדים, או שמתכוון הוא לאותו דבר שכבר הוזכרתי, והנעשה בצה"ל, של הכנת מפקדים לקראת האימון השנתי?

דומני, איפוא, כי לא היה מקום למשפט המפורץ: "ולא, ילבישו ביום פקודה מפקד על יחידה אשר אין לה כל עבר משותף של אימונים, תמרונים וכיו"א".

סגן-אלוף א. אלירז

יחידתו, גם היא חסרת שחר. מבלי לדבר על יחידות מילואים ותיקות הקיימות 5 שנים, אתיחס ליחידה שקיימת שנה בלבד. במשך שנה זו, נערכו ביחידה זו פגישות בכל הדרגים לשם הכרות ורישום, והיו ביקורים במקומות מפגש והתארגנות.

במקרה והיחידה אינה יוצאת באותה שנה לאימון שנתי, רשאי היה כל מפקד בכל דרג לזמן את אנשיו, בהתאם לחוק שירות הבטחון, לשם פגישתם וכלום המפקד הנ"ל יכול היה שלא להפגש עם אנשיו לפגישות אישיות לצורך שיבוץ הנכון והתאמתם לקורסים?

יהיה לבו של סגן י. ז. סמוך ובטוח, שברוב היחידות הדברים נעשים כך, ואין מקום להכליל ולומר שקצין-מילואים "אינו מכיר את אנשי יחידתו ואלא אינם מכירים אותו".

יש עוד לציין שפגישות המפקדים בדרגי פיקוד שונים, נעשות מתוך התנדבות ובלב שלם, נוסף לחובתם לפי חוק שירות הבטחון, והוא אחד מעמודי התווך של צה"ל.

ואגב, לענין המדים: נכון שאין לצה"ל בגדים סוג א' לכל אנשי-המילואים, אך בגד עבודה נקי, נעלים מצוחצחות, ופרצוף מגולח, הם מצרכים שכל חייל-מילואים מקבל אותם או שהם בידו. הופעה נאה אינה מתבטאת דוקא במכנסים וחולצה חדשים.

על אף הינשוף - - -

אולם ינשוף זה שלכם יש לו יומרה להיות אינטליגנטי — ולראיה הוא מרכיב משקפיים. ונשאלת השאלה: מה מונע משקפיים אלה מלצנזר? רצוף בזה: דוגמת ינשוף עם אף בצורת "V" לטינית. נא תקנו את המעוות.

א. ב. אם תמצאו לנכון לפרסם דברי אלה נא לחתום עליהם בשם "בעל-אף". נא לשחררני משכר-סופרים על יצירה זו.

המערכת נענית לבקשת הכותב לגבי בקשתו השניה — לשחררו משכ"ס על יצירתו זו. אך לא ראתה לנכון לשנות את חזיתתו: ואל-נא באפו עליה...

צורך נכבד,

בחוברת צ"ד של "מערכות", בעמוד 67 מעל לרשימה בשם "טוב יכול להיות יותר-טוב" — מופיע ציור. בציור, ינשוף מרכיב משקפיים. לינשוף זה

אין אף. שמו של הינשוף בא לו מהעובדה שהוא נושא, פעולה המתבצעת אצלו באמצעות האף. ידוע לי שינשוף דומה לזה מופיע במאות מקומות אחרים כשהוא חסר-אף. כתוצאה מכך — בתוספת סיבות אחרות, אולי — הריהו נמצא לעתים במצב שאינו נושא ואינו שואף; היינו, אינו נושם בכלל: פשוט מת.

טוראי - זאת דרגה ?

דרגת-פיקוד. אפילו ההנחה, שהשם לרשימה ניו על ידו תוך-הרגל ומבלי לבדוק בפרטים הקטנים מספיקה כדי להטיל ספק בבטחונו, שאמנם הטוראי — מפקד הנהו.

אשר לעצם הענין — ודאי שהטוראי זאת דרגה צבאית; אולם אין לראות בה דרגת מפקד. נכון הוא, שהטוראי הטוב, המושלם, בעל התכונות הדרושות, יהיה במרוצת הזמן מפקד. בין אם על ידי הבחירה המתמדת הקיימת בצבא, וההכשרה הניתנת בקורסים המיוחדים לכך, ובין אם על ידי הוכחה מעשית בעתות חירום — בשדה הקרב. אולם בשני המצבים יעזוב הטוראי את שורת הטוראים ויעבור למשפחת המפקדים בצבא — וכלנו נראה בכך "עליה" חיובית, שיש לעודדה.

אין לראות בחלוקה ממין זה מקור להתנשאות או התרברבות מצד המפקדים ולא יסוד לרגש נחות בקרב הטוראים.

בשתי תופעות שליליות אלה יש ללחוץ במידה שווה, אולם באותו ההבדל, שלגבי המפקדים צריך להשקיע מאמץ מחנך רב ובלתי-פוסק, ובכל צורה שניתן להשקיעו, כי עלינו לדרוש מאת המפקד שלנו התפתחות כללית העולה בהרבה מעל הממוצע הרגיל והמקובל; בעוד שלגבי הטוראי עלינו להזהר ולהשלים ו"לכנון" את המטען, אשר לרוב מביא את עמו מן המוכן.

נראה לי שכאן אחת הסיבות לטענתו המוטעית של סא"ל ריבלין.

אל-מ. נ. שרבי

ברשימתו שבחוב' צ"ד של "מערכות" מתריע סא"ל ריבלין על קיפוח דרגת הטוראי, ומנסה להוכיח, שיש לראות דרגה זו כשלב ראשון בסולם הפיקוד.

תודות לצרוף מקרי של נושאי רשימות שונות באותה חוברת של "מערכות", מסתמך סא"ל ריבלין גם על רשימתו של אל"מ וואלאך להוכחת טענתו וטענתו של סא"ל פילבסקי, כפי שנתגלו, כביכול, ברשימותינו, שנתפרסמו אף הן באותה חוברת.

לאמתו של דבר, נהגו השניים האחרונים כפי שנהגו מאחר והנושא, כפי שכל אחד מהם טיפל בו, התייחס למפקדים בלבד; ואילו אל"מ פ. וואלאך נהג אחרת משום שהוא טיפל בכלל החיילים, ובראשן מיוחד בטוראי.

קראתי בעיות רב את רשימתו של אל"מ י. וואלאך ומצאתי בה חומר מאלף; אולם בשום אופן אין, לדעתי, להתרשם ממנה, כאילו כותב הרשימה רואה בדרגת הטוראי דרגת מפקד.

הערכת סא"ל ג. רבלין את הטוראי בדרך-כלל, ואת שלנו, בצעה, במיוחד — אינה נוגדת באופן כללי את השקפתי אני, והריני מאמין, שבשאלה זו, הנכבדה מאוד כשלעצמה, אין חילוקי דעות בציבור שלנו. אולם מכאן ועד למסקנה להכיר בדרגת הטוראי כדרגת מפקד — המרחק רב מאוד. ונוסף לכך אין זה מובן לגמרי, לצורך מה יש לתת את הפרס הזה? יש לי הרושם, שאף סא"ל ג. ריבלין אינו "חזק" ביותר במסקנתו זו, כי אחרת היה מכתיר את רשימתו בשם המלא "טוראי" — זאת

שופטים מקצועיים ובלתי בביה"ד הצבאי*

ברצוני רק להתייחס לנקודה אחת, שבה לא הבנתי, כנראה את כוונתו של בעל המאמר.

איש מבין אלה, שלפחות פעם אחת נודמן להם להשתתף בבית-דין צבאי בתור שופטים, עדים או סתם משקיפים, אינו חולק על הנהוג אשר במינוי קצין בעל השכלה משפטית כאב"ד.

תחת הכותרת "תפקידים שאין להטיל על שופט מקצועי" כותב אל"מ זהר: "לעתים לא רחוקות, המשתתפים במשפטים ובעיקר שני השופטים הבלתי מקצועיים, מעמידים לאב"ד — השופט המקצועי — דרישות מרחיקות לכת, אשר אי-

ש להצטרף על כך, שנושא כה חשוב ומענין כל חייל (קצין, חוגר וטוראי), כמו משפט צבאי, זוכה רק לעתים רחוקות לטיפול על דפי "מערכות". יש לברר לכן את ה"מערכת" על פרסמה את מאמרו של אל"מ זהר.

הנני מצטרף לחקות המערכת, שהמאמר (המסביר נושא מקצועי בצורה קלה, ובשפה פשוטה ונעימה לקריאה) יקל בודאי על אלה מאתנו, שיקראו להיות שופטים — את הבנת תפקידם.

(*) למאמרו של אל"מ ד"ר מאיר זהר "שופטים מקצועיים ובלתי מקצועיים בבית-הדין הצבאי" — "מערכות" צ"ג.

מחובות, ולפעמים גם לא ברשותו למלא אחריות.
דרישות אלה מחולקות לשלושה סוגים:

א. בעיות מקצועיות-צבאיות.

ב. נוהל ונהוג צבאי.

ג. התנהגות מבישה ובלתי הולמת.

האמנם זה כך?

בבעיות מקצועיות-צבאיות תעמדו השכלה ונסיון צבאי לימינו של השופט, ויעזרו לחרוץ משפט צודק. אבל הגני מרשה לעצמי להטיל ספק, באם הם תנאי כל יעבור עבור השופט. הרי ברשותו של אב"ד להזמין מומחים והללו יתבקשו להביע את דעתם המקצועית בכל נושא שבדיון. לפי דוגמאות שבמאמר: האם מטות לנשק מסוים הבטיח אימון טוב ללא סכנת חייו? ישנן סקורות בנושא זה ואפשר לקרוא קצין ממחלקה מתאימה באה"ד שיביע את דעתו. וזה, בצירוף עדויות העדים, מספיק לשופטים בהבנה שלמה של העבירה.

כן בקשר לאכסון תחמושת. קיימות הוראות שלפיהן יש לאכסן תחמושת. בוחן התחמושת, או קצין מתאים ממפקדת קומ"ר יוזמן לקבוע דעתו המקצועית במקרה הנדון. יענה על שאלות השופטים, יסביר את נוהל ושיטות האכסון, והשופטים יהיו לאחר זאת חפשים להוציא מסקנות ולפסוק פסק דין צודק. כנ"ל בענין נהיגת המסוס.

אלי"מ זהר מציין את הדמיון הרב של משפט צבאי לאזרחי. באם אינני טועה הזמנת המומחים, על-מנת שיביעו את דעתם המקצועית בנושאים ספציפיים, היא שגרה יום יומית במשפט אזרחי. זאת ועוד, האם נדרשת ידיעת נהיגה במכונית משופט לעבירות תנועה בבית דין אזרחי? האם במשפט נגד עובד רכבת, שגרם לתאונה, נדרשת משופט אזרחי ידיעת מנועיל דיול או מערכת סימנים ואורות אוהרה, הקיימת על ממילות הברזל?

בעיות נוהל ונהוג צבאי גם כאן אינני יכול להסכים, שאין ביכולתו של שופט משפטן למלא אחרי דרישות ש- הבעיות האלה מעמידות בפניו.

יתכן שאין בעיות נוהל, אפסנאי לדוגמה, המוגזפולין של השופט המשפטן. אבל אפשר לדרוש ממנו שעל יסוד פקודות מטכ"ל ונתונים מיוחדים של החילות המספיקים, לא רק שיתרשם בעצמו נכונה מן העבירה שבדיון, אלא על סמך השכלתו המשפטית דוקא, יעזור לשני השופטים הבלתי מקצועיים. נקט שוב דוגמה ממשפט אזרחי. במשפט של עבירה על חוקי מס הכנסה (ויש ארצות שבהן, משום מה, עבירות מסוג זה הן מרובות למדי), האם על השופט להיות מומחה למס הכנסה? לפי עניות דעתי לא! קיים חוק של הכנסת, הקובע כמה אורח צריך לשלם. ישנן הוראות של משרד האוצר איך לשלם ומתי כל אלה עומדים לרשותו של השופט. ואם העבירה היא מסובכת, בגלל מקרה מסוים, שהחוק אינו עונה עליו במאת האחוזים, קוראים למנהל משרד מס הכנסה הקרוב, גובים ממנו עדות בשבועה, או חותמת

מקצועית, ולאחר זאת השופט מוציא את מסקנותיו. למה לא יתא נוחל כזה מתאים גם לביד"ד הצבאי?

התנהגות מבישה ובלתי הולמת (הכונה בעיקר למפקדים), עלי להקדים כאן מלים מספר. בעל המאמר אומר, שעבירה זו היא בעלת היקף רב ביותר וכדי לקבוע באם התנהגות מסוימת של קצין היא מבישה, חייב ביה"ד הצבאי הון כדבר, לקבוע: מה הוא סטנדרד ההתנהגות הנדרשת סאתו סוג קצינים (ההדגשה שלי) עליהם נמנה הנאשם.

הנחה זו אינה נראית לי.

ראשית כל, נדמה לי שטוב היה לקבוע, פעם ולתמיד, סוגי התנהגות בלתי הולמת או מבישת את הקצין או מפקד, ושאנים מביאים כבוד לצה"ל. ספר חוקים כאלה קיים בצבא אחרים. החלטה בעל"ז, היא מסוג ההחלטות העקרוניות ביותר, ואין אני רואה את עצמי רשאי ומתאים להציע הצעות בנדון, ואסתפק רק בהערה כללית זו. ברצוני להתעכב על אותו סטנדרד ההתנהגות, הנדרש מקצין או משי"ק, באם הבנתי נכון, מתכוון בעל המאמר להגיד, שמכל סוג של קצין, נדרש סטנדרד אחר של התנהגות. ז"א שדבר הנדרש מקצין חיל-אוויר, אינו מתאים במקרה של קצין חיל-הים, או אשר הולם את מפקד פלוגת חי"ר, אינו הולם קצין שלישות פיקודי. הגני מרשה לעצמי להביע ספק בנכונות הדבר. בעיני קיים — באם אפילו איננו כתוב — אך ורק סטנדרד אחד של התנהגות של חייל בכלל וקצין בפרט, וסטנדרד זה נדרש מכולם. ביה"ד צריך רק לקבוע האם קצין מסוים עשה, או לא עשה, דבר שלפי המושגים ההלכתי-כות המקובלות הולם או אינו הולם, מבש או אינו מבש אותו כמפקד.

מה הן, איפוא, הדרישות מרחיקות-הלכת מאותו הקצין המקצועי המשמש באב"ד? דורשים ממנו שיקבע את האלמנטים של אותה התנהגות (אפילו אם אינם מוגדרים ויציבים עדיין) לא קביעה טכנית משפטית כמו בעבירת גניבה — אלא קביעה המבוססת על ערכים מקובלים ומקודשים ב- חברה צבאית או אזרחית.

בעל המאמר מאמין שיש בידי (שופטים) קצינים, בעלי אותה הדרגה או מעמד (כמו הנאשם), כל הנתונים שישנם בידי השופט המשפטן, ולפעמים הם אף עולים עליו ל- קביעת סטנדרד-התנהגות כזה.

בכל הכבוד והמשמעת ירשה לי אלי"מ זהר להגיד שיש בכך פגיעה (בלתי מכוונת בודאי) באותם השופטים-מקצועיים, המשפטנים, האם יתכן להגיד שאב"בית-הדין, רס"ג משפטן, הן סגן-משנה על עבירה מסוג זה, יצטרך להעזר על ידי שופט בלתי-מקצועי בדרגת הנאשם, כדי לקבוע באם התנהגותו של הנאשם, היתה הולמת או לא? האמנם אותו סג"מ, השופט, בן 20, המשרת בצבא שנתיים, עולה בשיקולו ובקביעת האלמנטים של העבירה, על אב"בית-הדין? אני משוכנע שלא!

רס"ן אשל יעקב, חת"ם

הזרקאור

לסגת בהצלחה. למארכים מסוג זה נוטלים לרוב בנשק אבטומטי קל ורימוני-יד. אך מפאת החשכה הפגיעות אינן תכליתיות ולכן קורה שהמסתגנים מצליחים לברוח אפילו כשהם עוברים במרחק מטרים ספורים ממקום המארב.

וכאן יש ברצוני לעמוד על אמצעי התאורה אשר חושבני יוכל לסייע לנו במידה רבה. כונתי לזרקאור-יד מופעל-סוללה, שיהיה חזק דיו להאיר היטב מרחק של 15—20 מטר. הזרקאור יופעל תוך כדי פתיחת-באש, על-מנת להשיג את התוצאות הרצויות. כמובן גם לאמצעי זה יתרונות ומגבלות משלו:

היתרונות:

- א. אפשרות לראות את המסתגנים ברור, דבר שיאפשר לשומרים לדייק באשם.
- ב. טינוור המסתגנים והפתעתם, אשר יביאום למצב של הלם. ידוע הוא שאדם המואר לפתע נעצר לפרקיזמן ארוך יחסית.
- ג. בעוד האויב מואר, גשאים האורבים בלתי נראים.

המגבלות:

- א. הסינוור לא ימנע את המסתגן מלאתר את מקום האורבים (הניתן להבחנה לפי רשף היריה).
- ב. האדם הנושא את הזרקאור ואת הסוללה לא יוכל להשתמש בנשקו, תוך כדי הפעלת הזרקאור. יש אפשרות להשתמש בזרקאור מסוג זה גם בי מארכים בשדה. מנסיוני ידועים לי מארכי-לילה רבים שנכשלו רק מתוך כך שאש האורבים היתה בלתי-מדויקת, בעוד הזרקאור הנייד יכול היה לסייע לקליעה טובה.

תוצאות טובות אשר תושגנה בדרך זו יביאו את המסתגנים לפקפק בכדאיות פריצתם למשקינן.

סגן/מ י. יצחקי

אין בכונתי לכתוב ברשימה זו על אמצעי תאורה שונים כגון "הירח המלאכותי" — אור זרקאורים המוחזר ע"י העננים — אשר השתמשו בהם בהצלחה בקרבות לילה רחבי-ממדים. כונתי לאמצעי פשוט אשר יוכל לסייע לאנשי הבטחון בספר בלחימתם בהסתננות.

אחת הבעיות העיקריות, המעסיקה את אנשי הבטחון היא ההסתננות, שמטרתה על-פירוב גניבה ובמקרים חמורים יותר חבלה נרצה. המסתגנים פועלים בשטח שמתוח למשקים, ומגמתם גניבת ציוד רות-השקיה, חבלה בקוי מים ראשיים ורצח עובדי-ים — ואף חודרים לתוך המשקים למטרות חבלה וגניבת בהמות ורכוש. ברוב המקרים פורצים המסתגנים את גדר המשק, מבצעים את זממם וגסוניהם לעבר אותה פירצה בגדר. כמעט תמיד הם מסתגנים את מקום הפירצה בגדר בחפצים בעלי צבע בהיר, כדי להקל על בריחתם.

ישנם אמצעים שונים על-מנת להקשות על הססתגנים את פריצת הגדרות:

א. הנחת מוקשים נגד אנשים.

ב. הארת הגדר.

ג. הנחת מוקשי תאורה.

באמצעי הראשון ניתן להשתמש בין שתי גדרות וזאת על-מנת להבטיח את חיי אנשי-המקום. שני האמצעים האחרים כוחם יפה במידה שנוסף להם ישנה גם שמירה ערה. כמובן ישנם גם אמצעים אחרים.

באם ניה שמשק מסויים נקט בשלושת אמצעי הבטחון הנ"ל, עדיין תלויה ההצלחה במלחמה במסתגנים בשמירה ובתכליתיות הפעולה נגדם לאחר הפריצה, זכורים לי מקרים בהם פרצו המסתגנים את גדר המשק ולמרות שהשומרים הרגישו בהם ואף ארכו להם במקום הפירצה, הצליחו המסתגנים